

D E C I Z I E

09 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Elena împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind transferarea de la tipul de pensie, reexaminarea dreptului la pensie și recalcularea acesteia,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014 prin care s-a admis apelul declarat de Bunescu Elena, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 noiembrie 2013 în partea respingerii cerinței de reexaminare a dreptului la pensie și în această parte a fost emisă o nouă hotărîre de admitere a acestei pretenții, cu menținerea în rest a hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 noiembrie 2013,

c o n s t a t ă

La 13 martie 2013 Bunescu Elena s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind transferarea de la tipul de pensie pentru mamele cu mulți copii la pensia integrală pentru limită de vîrstă, reexaminarea dreptului la pensie și recalcularea acesteia.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în anul 1998 a depus cererea pentru pensie de tip „pensii pentru muncă pentru mamele cu mulți copii” prevăzută de art. 2 și art.16 ale Legii nr. 437 din 27.12.1990 cu privire la asigurarea cu pensii de stat.

Indică că după aprobarea Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat precedentul sistem de „tipuri de pensii de stat” prevăzut de art. 2 al Legii nr. 437 din 27.12.1990 cu privire la asigurarea cu pensii de stat a fost înlocuit cu sistemul „categoriilor de pensii” prevăzut de art. 9 al Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Activînd în calitate de economist la compania „Air Moldova”, pe parcursul anilor 1999-2012 a efectuat transferarea în fondul de pensii a contribuțiilor de asigurări sociale la stat. Indică că numai pentru perioada anilor 2004-2012 suma totală a contribuțiilor a constituit circa 140 000 lei (inclusiv 117 000 lei din contul angajatorului și 23 000 lei din contul asiguratului). Nu a primit nici o compensare din sumele achitate, și astfel n-a putut beneficia pe deplin de dreptul său de majorare a pensiei, corelativ obligațiilor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Menționează că de la momentul acordării pensiei de mai multe ori a solicitat calcularea pensiei în baza art. 54 al Legii nr. 156 din 14.10.1998, ținînd contul de stagiul de cotizare realizat în perioada anilor 1999-2012.

La scrisoarea sa din 15.06.2012 adresată către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica a primit răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 1159/12 din 06.08.2012 prin care a fost informată despre un șir de recalculări și indexări efectuate pe parcursul anilor 2001-2012, cererea fiind respinsă din motiv că actualmente recalcularea cuantumului pensiei reieșind din salariul realizat după acordarea dreptului la pensie nu este reglementată de legislația de pensionare.

Considerînd că poziția expusă de Casa Națională de Asigurări Sociale în răspunsul menționat este ilegală, a depus în adresa acesteia o cerere prealabilă, care la fel nu a fost satisfăcută.

Cere reclamanta, transferarea de la tipul de pensii pentru mamele cu mulți copii la pensia integrală pentru limita de vîrstă, reexaminarea dreptului la pensie în conformitate cu art. 33 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 și recalcularea acesteia în baza art. 54 al Legii nr. 156 din 14.10.1998, începînd cu data depunerii primei cereri din 15.06.2012, ținînd cont de stagiul de cotizare realizat în perioada anilor 1999-2012.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 noiembrie 2013 cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014 s-a admis apelul declarat de Bunescu Elena, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 15 noiembrie 2013 în partea respingerii cerinței de reexaminare a dreptului la pensie și în această parte a fost emisă o nouă hotărîre de admitere a acestei pretenții, fiind obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i reexamineze dreptul la pensie a lui Bunescu Elena pentru mamele cu mulți copii în temeiul art. 33 al Legii nr. 156 cu privire la pensii, începînd cu data depunerii cererii din 15.06.2012 reieșind din stagiul de cotizare acumulat la data depunerii cererii, cu menținerea în rest a hotărîrii contestate.

La 08 aprilie 2014 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a indicat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

În acest sens indică că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia admiterii pretenției intimatei privind reexaminarea dreptului la pensie, neținând cont de prevederile art. 33 din Legea 156 din 14.10.1998 din conținutul căruia urmează că reexaminarea drepturilor la pensie pentru pensionarii care și-au realizat dreptul la pensie pînă la 01.01.1999 se efectuează numai în cazul apariției unor noi circumstanțe referitoare la stagiul de cotizare, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie, astfel că cererea intimatei avea temei legal de reexaminare a pensiei doar în cazul în care se referea la stagiul de cotizare realizat pînă la momentul obținerii pensiei, adică pînă la 17.11.1998 și nicidecum după această dată.

Referitor la termenul declarării recursului Colegiul consideră că acesta a fost declarat în termen, deoarece decizia instanței de apel a fost pronunțată la 06.02.2014, însă careva date privind recepționarea deciziei motivate de către recurent la materialele dosarului lipsec. Prin urmare, recursul depus la 08.04.2014 a fost declarat în interiorul termenului de două luni prevăzut de art. 434 CPC.

Verificînd în limitele invocate în recurs legalitatea hotărârii atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a menține decizia instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele cauzei s-a constatat că la 15 iunie 2012 Bunescu Elena a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Botanica o cerere solicitînd obținerea categoriei de pensie prevăzute de art. 15 din Legea nr. 156 din 14.10.1998 și anume, pensia integrală pentru limită de vîrstă.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. 1159/12 din 06.08.2012 Bunescu Elena a fost informată că actualmente recalcularea cuantumului pensiei reieșind din salariul realizat după acordarea dreptului la pensie nu este reglementată de legislația de pensionare.

La 10.09.2012 Bunescu Elena a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă cu aceiași solicitare, însă prin răspunsul din 26.09.2012 cu nr. V-13-1375/12 i s-a refuzat în reexaminarea drepturilor la pensie.

Astfel, s-a constatat că începînd cu 17.11.1998 intimata Bunescu Elena este beneficiară de pensie pentru limita de vîrstă stabilită anticipat, la vîrsta de 52 ani, ca

mamă care a născut și educat pînă la vîrsta de 10 ani trei copii, pensia fiind stabilită conform Legii nr. 437 din 27.12.1990 cu privire la asigurarea cu pensii de stat, abrogată la 01.01.1999.

Pe parcursul anilor 1990-2012 Bunescu Elena a activat în calitate de economist la Compania „Air Moldova” și a efectuat transferuri în fondul de pensii a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, însă după cum s-a constatat nu a primit nici o compensație din sumele achitate, fiind astfel lipsită de dreptul său legal cuvenit asiguratului, corelativ obligațiilor privind plata contribuțiilor de asigurări sociale.

Instanța de recurs reține că, prin cererea de chemare în judecată Bunescu Elena a solicitat transferarea de la tipul de pensii pentru mamele cu mulți copii la pensia integrală pentru limita de vîrstă, reexaminarea dreptului la pensie în conformitate cu art. 33 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 și recalcularea acesteia în baza art. 54 al Legii nr. 156 din 14.10.1998, începînd cu data depunerii primei cereri din 15.06.2012, ținînd cont de stagiul de cotizare realizat în perioada anilor 1999-2012.

În conformitate cu art. 33 alin. (1) din Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul:

a) apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie;

b) transferării la altă categorie de pensie.

Conform alin. (2) al aceluși articol, reexaminarea drepturilor la pensie în cazul prevăzut la alin.(1) lit.a) se efectuează și pentru pensionarii care și-au realizat dreptul la pensie pînă la 1 ianuarie 1999, dar numai la prezentarea documentelor ce confirmă stagiul de cotizare.

Din conținutul normelor de drept citate și circumstanțele constatate Colegiul reține că reexaminarea drepturilor la pensie a intimetei în cazul dat este justificată pe temeiul transferării la altă categorie de pensie, prin urmare pretenția intimetei privind reexaminarea dreptului la pensie în conformitate cu art. 33 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat fiind una întemeiată corect a fost admisă de către instanța de apel.

În acest context, nu pot fi reținute argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că Bunescu Elena și-a realizat dreptul său la pensie pînă la 01.01.1999, iar din conținutul prevederilor art. 33 din Legea 156 din 14.10.1998 urmează că reexaminarea drepturilor la pensie pentru pensionarii care și-au realizat dreptul la pensie pînă la 01.01.1999 se efectuează numai în cazul apariției unor noi circumstanțe referitoare la stagiul de cotizare, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie, astfel că cererea intimetei urma să aibă temei legal de reexaminare a pensiei doar în cazul în care se referea la stagiul de cotizare realizat pînă la momentul obținerii pensiei, adică pînă la 17.11.1998 și nicidecum după această dată. Or, recurentul își argumentează poziția doar pe prevederile art. 33 alin.

(1) lit. a) al Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, care nu au nici o relevanță speței date, deoarece după cum s-a menționat reexaminarea drepturilor la pensie a intimatului este justificată pe temeiul prevederilor art. 33 alin. (1) lit. b) al Legii nominalizate, și anume pe motivul transferării la altă categorie de pensie.

Alte argumente invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestuia, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor de fapt, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de apel.

Reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de instanța de apel, care a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicînd corect normele de drept material și procesual, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Elena împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind transferarea de la tipul de pensie, reexaminarea dreptului la pensie și recalcularea acesteia.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi